

Буканов, Г. Економічні інструменти реалізації державної екологічної політики / Г. Буканов // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 5-12.

У статті розглянуто еколого-економічні інструменти в контексті реалізації державної екологічної політики і сталого розвитку регіонів. Кількість інструментів еко-політики, що використовуються для економічного захисту навколишнього природного середовища, постійно змінюється та поширюється. Визначено особливості, які характеризують економічні інструменти: теоретичною основою використання економічних інструментів виступає ідея зовнішніх екологічних витрат, що знаходять своє вираження у негативних впливах виробництва і споживання на довкілля; по-друге, еколого-економічні інструменти спрямовані, з одного боку, на економічне забезпечення раціонального природокористування, а з другого – на охорону навколишнього середовища; по-третє, основою практичного застосування економічних інструментів є принципи «забруднювач платить» і «користувач платить»; по-четверте, економічні інструменти сприяють розвитку «зеленої» економіки, що виступає рушійною силою сталого (збалансованого) розвитку. Еколого-економічні інструменти визначають фінансову стратегію, і це надійне підґрунтя концепції сталого розвитку. Виокремлено дві основні групи еколого-економічних інструментів державного регулювання в сфері охорони навколишнього середовища: перша група представлена фіскально-бюджетними економічними інструментами (екологічне оподаткування, екологічні платежі і збори, екологічне нормування і штрафні санкції за порушення екологічного законодавства), друга група економічних інструментів реалізації державної екологічної політики пов'язана із системою фінансово-економічного стимулювання природоохоронної діяльності (пільгові податки, пільгові кредити, субсидії, формування ринку екологічних товарів і послуг). Виокремлено основні напрями вдосконалення реалізації економічних інструментів державного управління у сфері охорони навколишнього середовища.

Таранюк, Л. Механізм синергетичної взаємодії інструментів публічної політики центральних банків з урядами їх країн як елемент підвищення рівня розвитку економіки в умовах епідемічної загрози / Л. Таранюк, О. Замора, О. Деміхов // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 13-21.

Метою є проведення порівняльного дослідження процесів співпраці центральних банків окремих країн світу з їх урядами в контексті формування механізму синергетичної взаємодії інструментів їх публічної політики з метою підвищення рівня розвитку економіки. Актуальність даного дослідження полягає в необхідності встановлення ефективних формальних та неформальних зв'язків між центральним банком країни як системоутворюючої фінансової установи, яка формує монетарну політику держави, та урядом країни як керівної структури, що створює економічну політику держави як частину своєї публічної політики. При цьому виникає необхідність проведення системного порівняльного аналізу досвіду розвинених країн та таких, що розвиваються, з метою формування дієвого інструментарію публічної політики центрального банку країни (у процесі взаємодії з її урядом) та прийняття ефективних управлінських рішень, які спрямовані на підвищення рівня розвитку економіки держави. Результати. Охарактеризовано систему відносин між центральним банком у розвинених країнах та в таких, що розвиваються, з їх урядами. Виявлено фактори позитивного та негативного впливу на формування інструментарію публічної економічної політики центрального банку країн та їх урядів. Проаналізовано формальні та неформальні зв'язки між центральними банками країн світу та їх урядами в процесі реалізації публічної політики центрального банку. Встановлені напрями удосконалення механізму синергетичної взаємодії інструментів політики центральних банків країн з їх урядами, який містить індикативні показники взаємодії центрального банку, міністерств, уряду країн з метою прийняття ефективних управлінських рішень. Обґрунтовано необхідність системної роботи всіх зацікавлених сторін (центральный банк, уряд країни, інші стейкхолдери) у процесі формування публічної політики, реалізація якої може впливати на підвищення рівня розвитку економіки держави. Висновки. Проведено порівняльний аналіз з елементами бенчмаркінгового оцінювання. Удосконалено механізм відносин центрального банку країни з її урядом. Оцінено роль даної взаємодії центрального банку країни з її урядом та іншими стейкхолдерами.

Аулін, О. Державна інформаційна політика провідних мусульманських країн у сфері сек'юритизації ісламу: досвід для України / О. Аулін // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 22-29.

Мета статті – аналіз державної політики провідних мусульманських країн у сфері сек'юритизації ісламу з визначенням найбільш вдалих підходів, які можуть застосовуватися державною владою для попередження проявів радикального ісламізму в Україні. Актуальність статті полягає в тому, що сьогодні все більше країн потерпає від терористичних атак та інших проявів релігійної та етнічної нетерпимості. Левова частка таких акцій здійснюється прихильниками ісламу, значна кількість яких

також проживає і в сучасній Україні. У цьому контексті важливими є об'єктивні уявлення про ситуацію в мусульманських спільнотах, де радикальні ісламісти складають незначний відсоток, і, більш того, мають велику кількість супротивників. Виходячи із завдань дослідження використовувались методи системного аналізу, структурно-функціональний та метод аналогії в державному управлінні. У результаті з'ясовано структурні особливості сек'юритизації ісламу, а також умови та принципи її застосування в державній інформаційній політиці провідних мусульманських країн. Встановлено причинно-наслідкові зв'язки, які вплинули на виникнення необхідності сек'юритизації ісламу. Виявлено основні шляхи вирішення проблеми з урахуванням визначених під час дослідження взаємозв'язків і структурно-функціональних особливостей середовища. Висновки. Показано, що значна увага з боку державної влади провідних мусульманських країн до проблеми сек'юритизації ісламу викликана насамперед діяльністю місцевих радикальних ісламістів, а також впливом інших ісламістських центрів із-за кордону. Заходи з сек'юритизації ісламу у провідних мусульманських країнах мають системний, добре скоординований характер і відрізняється застосуванням усіх наявних ресурсів. Задля удосконалення державної інформаційної політики України у сфері сек'юритизації ісламу, запропоновано для прийняття управлінських рішень державною владою України найбільш ефективні практики сек'юритизації ісламу, апробовані у провідних мусульманських країнах.

Несват, Т. Взаємодія органів публічної влади та молодіжних громадських об'єднань щодо підготовки стратегічних документів у сфері молодіжної політики в країнах ЄС / Т. Несват // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 30-39.

Молодіжна політика ЄС дуже динамічна проте з різним темпом розвитку у кожній країні. Основною функцією молодіжної політики в ЄС є мотивація та надання підтримки в прийнятті обґрунтованих життєвих рішень, що сприяють особистому та соціальному розвитку молоді і розвитку суспільства в цілому. Досягнення цієї мети можливо лише при розширенні можливостей молодих громадян і їх активного залучення в підготовку, реалізацію та оцінку ефективності ініціатив і заходів, що відображають потреби, інтереси, ідеї і досвід молоді. Проте для побудови єдиного європейського громадянського простору необхідно враховувати національні особливості кожної країни ЄС та реалізацію державної молодіжної політики кожної держави окремо. Оскільки питання взаємозв'язку між органами публічної влади з різними суб'єктами молодіжної політики у країнах Європейського Союзу досі залишається мало вивченим, а комплексний підхід до вивчення європейської молодіжної політики відсутній, нами було проаналізовано стан взаємодії органів публічної влади та представників молодіжних об'єднань ЄС щодо підготовки національних стратегій розвитку молодіжної політики, таких країн як Франція, Німеччина, Польща, Угорщина, Чехія. Метою статті є дослідження проблеми взаємодії органів влади та молодіжних об'єднань на прикладі залучення молодих громадян до розробки та впровадження нормативно-правових актів в деяких країнах ЄС та обґрунтувати пропозиції щодо реалізації Стратегії розвитку державної молодіжної політики України 2030 року. У статті зауважується про недосконалість комплексного підходу у реалізації молодіжної роботи в євроспільноті. Запропоновано використати кращі результати співпраці влади і молоді Європи у впровадженні дорожньої карти молодіжної роботи в Україні та використання інструменту – Індекс благополуччя молоді для моніторингу молодіжної політики та виконання стратегії. Звертається увага на доцільність використання двокомпонентного підходу у реалізації державної молодіжної політики, зокрема у досягненні мети стратегії, а саме досягнення цілей сталого розвитку через реалізацію молодіжної політики та реалізація державної молодіжної політики через цілі сталого розвитку.

Палагусинець, Р. Інтелектуальний капітал у системі кадрової політики дипломатичної служби / Р. Палагусинець // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 40-51.

У статті визначено сутність та значення інтелектуального капіталу, його місце у системі кадрової політики дипломатичної служби. Розглянуто різні дефініції інтелектуального капіталу, які у своїх працях надавали такі вчені, як А. Чухно, В. Л. Іноземцев, О. Кендюхов, Г. Назарова та інші. Визначено, що інтелектуальний капітал — це складне системне поняття, що розглядається науковцями з урахуванням потреб сучасного суспільства, яке потребує постійного обміну інформацією та поповнення отриманих знань. Наголошено, що інтелект переходить у майно, лише коли під дією здібностей мозку створюється щось корисне, що наділене певною формою: бази даних, переліки відомостей, описи процесів, звіти та інше. Визначено головну функцію інтелектуального капіталу, яка полягає у прискоренні приросту об'єму прибутку за рахунок реалізації і формування необхідних відносин і речей, систем знань підприємству, які, у свою чергу, забезпечують його високоефективну господарську діяльність. Оновлена кадрова політика у дипломатичній службі передбачає зміцнення ролі деск-офісера політичного підрозділу, проектування змін на 2 роки та збільшення прозорості введення оцінки кадрів за методом 360. Встановлено, що успіх роботи дипломатичної служби залежить від зваженої кадрової політики, спрямованої, зокрема, на зростання інтелектуального капіталу. Досліджено досвід організації кадрової роботи дипломатичної служби

Сполучених Штатів Америки. Сформульовано основні проблеми та надано рекомендації щодо вдосконалення діяльності кадрової політики органів дипломатичної служби на основі аналізу світового досвіду. Для зростання вартості інтелектуального капіталу наголошено на необхідності якісної освіти працівників дипломатичної служби, постійного навчання та самоосвіти послів та співробітників апарату, а також створенні кадрового резерву у дипломатичній служби. До того ж неприпустимим є скорочення витрат на дипломатичну службу. З метою кар'єрного зростання і відповідного просування на вищі посади дипломати повинні мати можливість на систематичній основі проходити підвищення кваліфікації та бути експертами принаймні по двох регіонах та володіти не менш, як двома (трьома) мовами.

Лис, В. Деінституалізація в системі децентралізації повноважень у сфері інституційного догляду та виховання дітей / В. Лис // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 52-61.

У статті проаналізовані основні етапи деінституалізації в Україні. Обґрунтовано, що на даний час триває закінчення першого етапу деінституалізації, результатом якого є формування регіональних планів щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей. Визначено, що деінституалізація – це основа для розроблення сучасних та ефективних послуг з догляду для дітей і родин, а саме процес відмови від системи догляду, яка ґрунтується на великих інституційних закладах, і перехід до низки соціальних послуг на основі сім'ї та громади. Основними завданнями деінституалізації в умовах проведення реформи децентралізації повноважень у сфері інституційного догляду та виховання дітей уряд вбачає у: забезпеченні умов для повернення дітей, які зараз перебувають у закладах, у рідні сім'ї або переведення їх на сімейні форми виховання (усиновлення, опіка родичів, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу); запобіганню розлучення дітей з батьками та влаштування до інтернатних закладів шляхом запровадження послуг з підтримки дітей і сімей у громадах; підготовці до самостійного життя, забезпеченні соціального включення випускників інтернатних закладів. До основних компонентів деінституалізації у сфері захисту прав дітей належать: по-перше, запобігання направленню та перебуванню в інституціях без необхідності; по-друге, пошук та розробка належного альтернативного догляду за дитиною в межах громади (забезпечення житлом, лікування, навчання, освіта) та реабілітація дітей та їхніх родин; по-третє, удосконалення адміністративних послуг у громаді для дітей, які дійсно потребують державного догляду, а також надання підтримки сім'ї; по-четверте, формування довгострокових планів з догляду і постійне влаштування в благополучні родини для тих дітей, чії батьки виявилися неспроможними відреагувати на відповідні втручання та реабілітацію й оцінені, як такі, які нездатні піклуватися про дитину.

Лаврук, О. Механізми реалізації державної політики у розвитку тваринництва європейських країн / О. Лаврук // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 62-71.

Акцентується увага на тому, що галузь тваринництва займає провідне місце не тільки в економіці багатьох європейських країн, але й є визначальною у забезпеченні їхньої продовольчої безпеки. Розглянуто зарубіжний досвід відродження і розвитку галузі тваринництва. Вказується, що важливим компонентом гарантування стабільного розвитку кожної країни, життєдіяльності суспільства і галузі тваринництва виступає державна політика. Визначено роль державної політики європейських країн та механізми її реалізації у цьому важливому процесі. Встановлено, що у заходах державної політики різних європейських країн основна увага надається розробці програм сприяння державою розвитку фермерських господарств з метою підвищення їхньої конкурентної спроможності, фінансовій підтримці їхніх виробників продукції та забезпеченні різними видами ресурсів. На етапі розроблення державної політики та з метою її ефективної реалізації визначається система засобів, інструментів і методів за допомогою яких формується механізм реалізації політики. Виявлено спільні риси в розвитку тваринництва у різних європейських країнах та виокремлено його особливості. Ураховуючи світові тенденції визначено пріоритетні напрями розвитку таких підгалузей тваринництва, як скотарство, свинарство, вівчарство. Зазначено, що для подальшого ефективного розвитку сільського господарства та підтримання на його основі галузі тваринництва на найбільш уразливих сільських територіях, важливу роль відіграють механізми державного регулювання, що спрямовані на соціальне забезпечення діючих виробників, особливо молодих фермерів в районах, де сільське господарство є їхнім головним джерелом доходів. Запропоновано і надалі створювати належні умови для повного виходу тваринництва на ефективне виробництво та повне забезпечення внутрішнього ринку високоякісною, конкурентоспроможною, екологічно безпечною продукцією тваринництва.

Шевченко, С. Електронне урядування та ІКТ як інструменти протидії корупції у контексті світового тренду прозорості публічної служби / С. Шевченко, Н. Сидоренко // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 72-81.

У статті здійснено розгорнутий аналіз проблеми реалізації концепції електронного урядування та використання інструментів ІКТ для протидії корупції. Це питання розглядається в контексті світового

тренду забезпечення прозорості публічної служби, що лежить в основі філософії «належного управління». Досліджено перспективи використання інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ) як економічно ефективних та зручних засобів забезпечення відкритості та прозорості системи публічної служби й зменшення корупції. Прозорість дій в межах системи публічної служби та публічного управління, громадська ініціатива та суспільне несприйняття корупції розглядаються як необхідна умова для побудови демократії участі, відновлення довіри громадян до уряду та, відповідно, запобігання корупції через обґрунтоване прийняття управлінських рішень, забезпечення високої точності державної інформації та її відкритості для громадськості. Визначено, що активізація використання Інтернету та ІКТ суттєво знизили витрати на збір, розповсюдження та забезпечення доступу до публічної інформації, що стало вагомим кроком на шляху викоринення корупції на базовому рівні. Як результат використання цих інструментів, останнє десятиліття знаменувало стрімкий розвиток концепції електронного уряду для забезпечення максимального доступу до точної інформації та гарантування прозорості, підзвітності та вжиття заходів щодо уникнення корупції. Увагу сфокусовано на дослідженні інноваційного компоненту публічного управління процесами протидії корупції, що полягає у модернізації способів надання інформації громадянам публічними службовцями з одного боку, та посиленні здатності громадян протистояти виклику корупції, з іншого. Таким компонентом, зокрема, все активніше стають ІКТ та діджиталізація публічних послуг, на що сфокусовано увагу авторів. Підсумовано, що активізація використання цифрових технологій у публічному управлінні та на публічній службі має на меті, окрім подолання корупції, підвищення рівня прозорості та справедливості у прийнятті управлінських рішень, дезінтермедіацію та підвищення ефективності й оптимізацію бюджетних витрат на розвиток сфери публічного управління.

Михайлов, М. Вплив організаційного та технологічного механізмів на вдосконалення інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу / М. Михайлов // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 82-89.

Громадянське суспільство постає реальним суб'єктом впливу на електоральні процеси в Україні. Завдяки умілому й креативному використанню новітніх інформаційно-комунікаційних технологій виборчі перегони останніх років дали старт Інтернет-проектам, зробили вибори більш прозорими та відкритими, й звузили поле для відвертих маніпуляцій і фальсифікацій виборів. В поданій статті автор розкриває технологічні та організаційні механізми забезпечення участі інститутів громадянського суспільства в електоральній комунікації. Зазначені механізми вдосконалюють інформаційно-комунікаційне забезпечення виборчого процесу, сприяють запровадженню нових цифрових засобів, комунікаційних сервісів та відкритих платформ для вироблення нових інноваційних рішень, розширення політичної участі громадськості та залучення громадян до виборів, сприяють підвищенню рівня довіри, прозорості та підзвітності в демократичній системі. Механізми інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу також є одними з напрямів пришвидшення запровадження електронних виборів в Україні, покращення якості електоральної комунікації виборців з кандидатами на посади в органи публічної влади. Водночас автор характеризує електоральні комунікації, які сьогодні активно здійснюються завдяки інноваційному розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчих процесів, серед яких – електронні та цифрові ресурси. Публічні інститути також підсилюють та сприяють забезпеченню формування механізмів інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу у сфері публічної діяльності задля консолідації зусиль влади з громадськістю з метою покращення якості електоральної комунікації та впровадження електронних виборів в Україні. Тож на думку автора, дослідження організаційного та технологічного механізмів інформаційно-комунікаційного забезпечення виборчого процесу у сфері публічної діяльності в контексті сучасності є актуальним, що й зумовило вибір теми статті.

Сторожев, Р. Тенденції розвитку лідерства в скандинавських країнах: досвід для України / Р. Сторожев // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 90-96.

На сучасному етапі інтеграції Української держави до європейської спільноти перед вітчизняними лідерами постають нові завдання, які вимагають підвищення ефективності публічного управління та публічного адміністрування на засадах демократизму, людиноцентризму. Актуальність теми розвитку публічного лідерства в Україні тісно пов'язана з вивченням досвіду зарубіжних країн щодо механізмів формування та розвитку публічного лідерства, що характеризується високим рівнем моральних цінностей, відповідальністю, комунікативністю, скромністю. Нова управлінська парадигма, яка впроваджується в публічне управління та публічне адміністрування України також вимагає впровадження нових якостей публічного лідерства, які проявляються через утвердження моральних цінностей в особистості лідера, його моделей поведінки в реформуванні публічної служби. На думку автора, такі якості лідерства як делегування повноважень у органах публічної влади, міжгалузеве співробітництво в публічному управлінні зумовлюють розвиток лідерства у контексті освітніх тенденцій зарубіжних країн. Автор вважає, що сьогодні важливим аспектом у розвитку публічного лідерства є мобілізаційний аспект зусиль усіх керівників і підлеглих публічної

влади та лідерів інститутів громадянського суспільства для подолання кризових явищ та проведення складних реформ в публічному управлінні. До таких кризових явищ належить забезпечення стабільності в умовах всесвітньої боротьби з пандемією COVID-19. Однак проблема розвитку публічного лідерства у цьому аспекті не знайшла належного відображення у сучасних наукових джерелах. У статті розкрито пріоритетні моделі публічного лідерства західноєвропейських країн як передумову формування успішної особистості, успішних лідерських якостей, тенденцією якого є такий важливий чинник як публічність, оскільки до 90-х років ХХ ст. далеко не всі державні управлінці європейських країн були публічними.

Грицишен, Д. Методологія реалізації державної кримінальної політики у сфері запобігання та протидії економічній злочинності в контексті взаємодії із іншими видами державної політики / Д. Грицишен // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 97-106.

На сьогодні питання взаємодії стоїть перед процесами формування та реалізації державної кримінальної політики в сфері запобігання та протидії економічній злочинності. Це питання особливо актуальне для України та потребує відповідного вивчення з позиції науки державного управління. З огляду на це, мета дослідження полягає у визначенні методології реалізації державної кримінальної політики в сфері запобігання та протидії економічній злочинності в контексті взаємодії із іншими видами державної політики. Ідентифіковані види економічних злочинів, що є найбільшими загрозами національній безпеці. Розглянуто кожен напрям державної політики щодо боротьби з економічною злочинністю за такими найбільш поширеними видами: недобросовісна конкуренція, легалізація (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом та фінансування тероризму, рейдерство, нецільове використання бюджетних коштів, ухилення від сплати податків, корупція в секторах публічного управління. Доведено, що процес запобігання та протидії недобросовісній конкуренції реалізується через різні види державної політики, а саме: державну антикорупційну політику, державну конкурентну політику та державну інвестиційну політику. Визначено, що корупція може проникати у всі сфери суспільного життя та бути джерелом сукупності ризиків в економічній, соціальній, політичній та правовій системах, наслідками, яких є низький рівень національної безпеки певної країни та може спричинити небезпеку на регіональному та міжнародному рівнях. За кожним видом економічного злочину визначені види державної політики: антитерористична політика; інвестиційна політика; конкурентна політика; монетарна політика; бюджетна політика; фіскальна політика; антикорупційна політика; державна кримінальна політика. У висновках обґрунтовано особливості реалізації державної політики в частині запобігання та протидії економічній злочинності, що є основою формування її концептуально-методологічних положень.

Мазур, О. Особливості впровадження новітніх управлінських концепцій: регіональна модель модернізації адміністративних процесів в органах публічного управління в умовах цифрової трансформації суспільства / О. Мазур, О. Соколовська // Аспекти публічного управління. – 2020. – Т. 8, № 5. – С. 107-116.

У статті наголошено, що для України в нинішніх умовах прагнення до ефективного публічного управління зумовлює необхідність становлення сильної бюрократії, тому адміністративна робота органів публічного управління стає полем для нововведень задля осучаснення. Акцентовано увагу на внутрішній роботі органів публічного управління, яка під впливом цифрової трансформації суспільства потребує проведення модернізації адміністративних процесів з урахуванням цифрових технологій. Впровадження практик у поєднанні з цифровими технологіями потребує досліджень задля успішності проведення модернізації в органах публічного управління України, яка враховуватиме наявні цінності і принципи, які прийняті на міжнародному рівні. У статті стверджується, що в умовах цифрової трансформації суспільства органи публічного управління демократичних країн сучасного світу априорі повинні використовувати в своїй роботі принципи новітніх управлінських концепцій, як зразкових настанов для діяльності. Проведено огляд основних положень новітніх управлінських концепцій «New Public Management», «Good Governance», «FAST Government», «Open Government». У статті розглядаються складові зазначених концепцій через вплив на головні стадії адміністративних процесів, що проходять в органах публічного управління. Спираючись на результати проведеного у 2019 році дослідження електронної готовності Дніпропетровської області, здійснено опис регіональної моделі модернізації адміністративних процесів, яка складається з п'яти рівнів: рівень інфраструктури, рівень взаємодії, рівень підтримки рішень, рівень оприлюднення та рівень надання послуг. Наведено графічне представлення регіональної моделі модернізації адміністративних процесів в органах публічного управління з позначенням впливів новітніх управлінських концепцій на її рівні. На підставі цього, визначено, що втілення підходів новітніх управлінських концепцій в органах публічного управління, на базі впровадження інструментів цифрових технологій, має характер всебічного спрямування до сервісної діяльності.